

ene af de ærede Forslagsstillere (Steenstrup) har fremhævet, og hvortil jeg har Koncepten her i min Haand; thi derefter er der i 1870 givet 5,389 Bevillinger for et Beløb 18,373,399 Rd. foruden Alt, hvad der er blevet optaget i de forskjellige Kreditforeninger i Landet. Det er altsaa efter min Overbevisning en fuldstændig Illusion, at man overhovedet gennem Lovbestemmelser er istand til at sikkre sig den Fordel, man tror at opnaa ved at fastholde en Rentefod af 4 pCt. Det, man sikker sig, er, som sagt, et overordentligt Omhvøb, som man vanskeligt skal finde Magen til, og man frister en Mængde Mennesker til at sætte Loven tilside, hvad man ikke vilde, dersom Rentefoden var fri. Seg tvivler aldeles ikke om, at en væsentlig Del af de Midler, der hidtil have søgt til de faste Eiendomme, ogsaa fremdeles vil søge dertil, forsaavidt Laangiverne sætte større Pris paa Sikkerheden end paa den høie væbliffelige Indtægt; men det kan ikke negtes, at denne Lyst til at opnaa store Renter, uden altid at være ganske sikker paa, om man ikke i sin Tid kommer til at betale den væbliffelige Indtægt med et Tab i Kapital, selv blandt de Herrer mindre Landeieendomsbesiddere har vundet en Indgang, som jeg ikke tror er heldig. Naar jeg altsaa for mitt Bedkommende maa udtale, at det er min Overbevisning, at det Forstandige og Rigtige er at give Rentefoden fri, kan jeg imidlertid ogsaa meget godt tage Hensyn til, at der nu engang er en Opinion derimod. Selv om denne, beset i Nærheden, maatte vise sig at være en Dienforblændelse, krymper man sig nu engang ved at give Rentefoden fri, og jeg kan overmaade godt give Tid; det er der ikke det Mindste iveien for. Seg kan derfor overmaade godt lempe mig efter Lovforslaget, naar det siger, at først den 11te December 1880 — altsaa om omtrent 10 Aar — indtræder den fuldstændige Frihed, saaledes at vi indtil den Tid opretholde Bevillingsstyret, men moderere det noget for at formindfke den Ubillighed, man nu engang vil have opretholdt ligeoverfor disse Forhold. Seg kan altsaa godt gaa ind paa Lovforslagets Tanke, men derimod ikke paa den Tanke, der af flere Medlemmer er udtalt, nemlig, at man skal

stryge § 2 og kun beholde § 1. Dertil vil jeg i alt Fald ikke kunne være med i den Skikkelse, hvori Forslaget nu foreligger, thi det forekommer mig, at der skal Noget til for at overvinde, hvad jeg, uden dermed at mene noget Ilde, ikke tør betegne som Andet end som en Fordom; dertil tror jeg, at den nuværende Tilstand er overordentlig vel sikket.

Madsen: Den høitærede Minister udtalte nylig, at det var det Forstandige at give Renten fri, og denne Udtalelse grundede han fornemmelig paa, at han ligesom saamange Andre her i Salen var af den Mening, at Penge vare en Vare. Dette Sidste vil jeg indrømme, forsaavidt som man anvender Penge til Kjøb og Salg, men naar man laaner sine Penge ud imod at faa en fast Prioritet i en Eiendom og derfor faar en Prioritetsobligation, er denne Obligation, som sikker et vist Udbytte af Pengene aarlig og Pengenes Tilbagebetaling under visse Betingelser, ikke nogen Vare. (Stemmer: Jo!) Seg kjender ikke noget Egnende i Handel og Wandel, hvor man kan sikkre sig saa godt som ved Udlaan i faste Eiendomme. Derfor er man ogsaa i sin Tid ved Loven af 6te April 1855 gaaet til at sige, at Renten gives fri for Laan i Løsøre og andre Gjenstande, hvormod man bibeholdt den for Prioriteter i faste Eiendomme, fordi Kreditor ved Laan i disse har noget Andet og Mere at holde sig til, end naar han har Pant i Løsøre, selv naar det kommer saavidt, at han maa sætte Pantet til Auktion. Det er en Fordel, som Kreditor har, og som jeg mener, at det ogsaa paaligger den lovgivende Magt at tage Hensyn til. Paa den anden Side er det ogsaa bekjendt, at Staten ligefrem drager en Fordel af Udlaan i faste Eiendomme, idet ikke alene Udgifterne til stemplet Papir, men ogsaa Thinglæsningsgebyret skal være højere ved dem end ved almindelige Laan. Skulde man gaa til at fastsætte, at Renten skulde være aldeles fri, forekommer det mig, at man med det Samme maatte sige, at Laan i faste Eiendomme ikke i nogenjomhelst Henseende skulde behynde Debitor med højere Afgifter til Sta-